

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๘๐ /๒๕๕๑

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เกี่ยวกับเรื่องการขอให้พิจารณามูลความผิด และบันทึกถ้อยคำพยานในสำนวน
การสอบสวนทางวินัย

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่ง [REDACTED] มีหนังสือ ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๑๔/๗๙๑ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ร้องขอข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการพิจารณาร้องทุกข์ กล่าวโทษ และเพื่อจัดเตรียมข้อมูลในเบื้องต้นเพื่อชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีที่มีพยานบุคคลได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงของกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง การดำเนินการประกวดราคาซื้อและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ฯ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่

๑. หนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๕/๕๙๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. พร้อมเอกสารแนบทั้งหมด
๒. คำให้การของพยานที่กล่าวพาดพิงถึงผู้อุทธรณ์ ซึ่งเป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีหนังสือ ลับ ด่วนมาก ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๕/๗๑ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้อนุมัติและ มอบให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้พิจารณาและวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่แล้ว เห็นว่า

คำวินิจฉัยที่ สค ๗๐ /๒๕๕๑

๑. อำนาจในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในเรื่องดังกล่าว เป็นอำนาจของปลัดกระทรวงสาธารณสุข การที่ผู้อุทธรณ์ขอเอกสาร “หนังสือกระทรวงสาธารณสุข ลับ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๕/๕๙๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐” ซึ่งเป็นเอกสารที่สืบเนื่องมาจากเรื่องที่กระทรวงสาธารณสุขได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข ๕ ราย ในกรณีที่ถูกลงกล่าวหาว่าได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา และได้เสนอต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุขให้ยกเลิกการประกวดราคา ไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ที่มี นาย ข. เป็นประธานคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงได้รายงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพิจารณา และปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้รายงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขในขณะนั้น (นาย ค.) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือแจ้งประธานคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เห็นว่า ตามหนังสือ “กระทรวงสาธารณสุข ลับ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๕/๕๙๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐” เรื่องขอให้พิจารณามูลความผิดแก่ข้าราชการการเมืองและข้าราชการระดับสูง ซึ่งแจ้งประธานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว เป็นเพียงการรายงานเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น มิได้กล่าวหาหรือระบุชื่อผู้อุทธรณ์มีความผิดเกี่ยวกับการเสนอให้ยกเลิกการประกวดราคา หากพิจารณาถ้อยคำตามหนังสือฉบับดังกล่าว ได้ระบุแต่เพียงว่า “ได้รับการยืนยันจากพยานบุคคลอีก ๒ ราย เช่นกัน อีกทั้งยังปรากฏข้อเท็จจริงในการยกเลิกการจัดซื้อและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ซึ่งพฤติการณ์ของข้าราชการการเมืองและข้าราชการระดับสูงดังกล่าว หากเป็นจริงก็จะมีมูลความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒” ซึ่งจุดประสงค์ในการแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว ก็เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบข้าราชการการเมือง สำหรับข้าราชการมิได้ระบุว่าข้าราชการประจำระดับสูงเป็นบุคคลใด เนื่องจากข้อเท็จจริงยังไม่อาจระบุชื่อบุคคลได้

เนื่องจากผู้อุทธรณ์มิได้ถูกสอบสวนในกรณีดังกล่าว จึงเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ยังมิได้เป็นคู่กรณีที่จะมีสิทธิยื่นคำขอ หรือเป็นผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเพราะว่าถูกกระทบกระเทือนสิทธิ ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เนื่องจากยังมิได้ถูกเป็นผู้ถูกกล่าวหาในการสอบสวนทางวินัยในเรื่องดังกล่าว ประกอบกับขณะนี้เรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากกระทรวงสาธารณสุข

คำวินิจฉัยที่ สค ๗๐ /๒๕๕๑

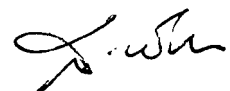
เปิดเผยข้อมูลพยานบุคคลดังกล่าว อาจเป็นการก้าวล่วงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตาม มาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารดังกล่าว

๒. กรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอคำให้การของพยานบุคคลที่กล่าวหาตักเตือนผู้อุทธรณ์ ซึ่งเป็น ประเด็นที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง นั้น

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามบันทึกคำให้การพยานบุคคลที่ได้ ให้อัยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนที่มี นาย ข. เป็นประธานคณะกรรมการ สอบสวน ในเรื่องที่ยื่นรายงานกระทรวงสาธารณสุข ๕ ราย ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีการดำเนินการประกวดราคาซื้อและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ฯ การให้อัยคำของพยาน ดังกล่าวเป็นการให้อัยคำต่อคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญา ตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบข้อ ๑๙ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พยานผู้ให้ อัยคำดังกล่าวจึงควรได้รับการปกป้องคุ้มครองจากผู้บังคับบัญชา ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ประกอบกับการเปิดเผยข้อมูลพยานบุคคล อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และแนวทางการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ สค ๕/๒๕๕๗ ที่ สค ๔๘/๒๕๕๐ และ ที่ สค ๕๑/๒๕๕๐ จึงไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๑๔/๑๒๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ ถึง ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุขโดยให้เหตุผลว่า ผู้อุทธรณ์มีส่วนได้เสีย และได้รับผลกระทบจากข้อมูล ข่าวสารที่ร้องขอ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์และผู้แทนสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า สืบเนื่อง จากการดำเนินการประกวดราคาซื้อและติดตั้งคอมพิวเตอร์ ตามโครงการจัดทำระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อการบริหารข้อมูลข่าวสาร ด้านการเงินการคลัง และข้อมูลโรงพยาบาลของสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข วงเงิน ๙๑๑,๗๘๔,๐๐๐ บาท เมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการ พิจารณาผลการประกวดราคาพิจารณามิเห็นควรยกเลิกการประกวดราคา และให้ดำเนินการ

คำวินิจฉัยที่ สค ๘๐ /๒๕๕๑

ประกวดราคาใหม่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงหลายคณะทำการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว และผู้อุทธรณ์ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงชุดหนึ่งด้วย ต่อมาสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๐๐๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๐๐๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพิ่มเติม เพื่อสอบสวนคณะกรรมการดำเนินการประกวดราคาซื้อและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ฯ ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องการดำเนินการประกวดราคาซื้อและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ฯ ในการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงตามคำสั่งดังกล่าวปรากฏว่า มีพยานบุคคล ๓ ราย ซึ่งเคยร่วมเป็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงชุดที่ผู้อุทธรณ์เป็นประธาน ได้ไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกล่าวหาว่าในการปฏิบัติหน้าที่ประธานคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์มีพฤติกรรมชี้นำ หรือขอร้องให้พยานทำสำนวนการสอบสวนในลักษณะที่สามารถยกเลิกการประกวดราคาซื้อและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ฯ ดังกล่าวได้ เนื่องจากถูกนักการเมืองร้องขอมา แต่พยานบุคคลดังกล่าวไม่ยินยอม คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงได้ใช้ถ้อยคำพยานดังกล่าวเป็นหลักฐานในการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย ต่อมาคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงได้รายงานผลการสอบสวนต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุขโดยเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหามีความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรงสมควรลงโทษภาคทัณฑ์ แต่เห็นควรงดโทษ โดยให้ทำคำสั่งว่ากล่าวตักเตือน ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงมีคำสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนเพิ่มเติมแล้วยังคงเห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงมีคำสั่งให้ลงโทษตัดเงินเดือนผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ส่วนกรณีที่ปรากฏตามรายงานการสอบสวนว่า มีพยานบุคคลบางรายให้ถ้อยคำพาดพิงถึงฝ่ายการเมือง และข้าราชการระดับผู้บริหารของกระทรวงสาธารณสุขว่ามีส่วนเกี่ยวข้องและขอให้ช่วยสนับสนุนให้ผู้มีอำนาจยกเลิกการประกวดราคาครั้งนี้ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเห็นว่า หากเป็นจริงก็จะมีมูลความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเสนอให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาและสั่งการให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการแล้ว ผู้อุทธรณ์เห็นว่าการที่พยานบุคคลบางรายไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกล่าวพาดพิง

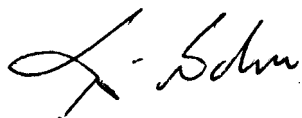

คำวินิจฉัยที่ สค ๓๐ /๒๕๕๑

ถึงผู้อุทธรณ์ และคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงได้ใช้ถ้อยคำพยานดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามแบบ สว. ๓ ทั้งกระทรวงสาธารณสุขได้แจ้งผลการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงในส่วนที่พยานบุคคลดังกล่าวได้พาดพิงถึงผู้อุทธรณ์ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการด้วยนั้น ทำให้ผู้อุทธรณ์ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง ผู้อุทธรณ์จึงร้องขอข้อมูลข่าวสารจำนวน ๒ รายการ ต่อสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขแต่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขปฏิเสธการเปิดเผย ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว

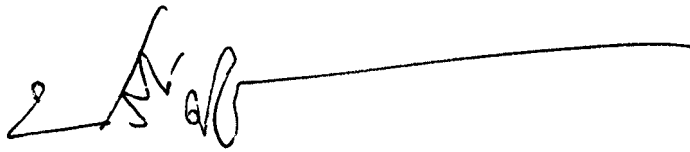
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอคือ หนังสือกระทรวงสาธารณสุข ลับ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๕/๕๙๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงประธานคณะกรรมการ ป.ป.ช. พร้อมเอกสารแนบทั้งหมด และคำให้การของพยานบุคคลที่กล่าวพาดพิงถึงผู้อุทธรณ์ เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ระหว่างกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวในขณะนี้จะเป็นอุปสรรคต่อการไต่สวน อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งหากผู้อุทธรณ์เห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้รับผลกระทบหรือได้รับความเสียหายจากข้อมูลดังกล่าว ผู้อุทธรณ์ก็สามารถใช้สิทธิโต้แย้งตามกระบวนการที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติไว้ได้ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่ยังไม่สมควรเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบในขณะนี้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

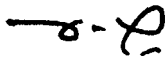
(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

กรรมการ

(นายอีกหาญ โทมรศักดิ์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายสุพจน์ ไพบูลย์)